

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 1. Octobris. Ecce ego mitto Angelum meum qui prædicat te, observa
eum, &c. Non est minus observandus à nobis Angelus, quàm servandi
sumus ab angelo. Nisi autem diligenter advertas, tunc minus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Die 1. O-
ctobris.

DE S. ANGELO CVSTODE.

Ecce ego mitto Angelum meum qui precedat te, & custodiat in via, & introducat in locum quem paravi. Observa eum, nec contemnendum putes, quia non dimittet cum peccaveris, & est nomen meum in illo. Exodi 23.

VERITAS PRACTICA

Non est minus observandus à nobis Angelus, quam servandi sumus ab Angelo.

Nisi autem diligenter advertas, tunc minus illum observas, cum magis esset observandus.

RATIO postrema pars qua priorem completitur hæc est, quod tunc minus observas Angelum, cum tentationi succumbis.

Sed tunc magis esset observandus.

Ergo tunc minus illum observas, cum magis illum omni cultu & officio deberes observare. Quod certe est injuriosum Angelo, & tibi valde damnosum.

I. PUNCTUM.

OBSERVANDUM esse à nobis nostrum Custodem Angelum sic evidens est ipso naturali lumine, ut non sit tam perspicuum esse custodes singulorum hominum angelos, quam sit evidens illos esse à nobis colendos & observandos. Certum quidem est & indubitatum ex fide, singulis animabus suum esse à Deo constitutum angelum quem vocamus tutelarem & Custodem, nam id Christus Dominus manifestè docet cum in hodierno Evangelio rationè hanc afferat de pueris non offendendis, Quia, inquit, Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, apud quem scilicet expostulent & conquerantur de offensa suis illata: Unde D. Hieronymus; Magna dignitas animarum, ut unaquaque habeat ab ortu natiuitatis in custodiam sui, Angelum delegatum. Et in libro Actuum Apostolorum de sancti Petri Custode Angelo fit expressa mentio cum dicitur: Angelus ejus est. Sed quæ sunt ex fide, licet sint certa, non sunt tamen evidentiæ: quæ sunt autem ex fide simul & ratione præter certitudinem quam habent ex fide, habent evidentiæ ex ratione, quale est istud quod dicimus, illos nostros angelos esse observandos;

Hoc enim & Deus jubet; observa eum, hoc & Ratio persuadet, eum qui naturalis est sublimioris, eum qui se ad nos tam libenter dimittit, eum qui de nobis tam multis modis meretur, ut colamus ut observemus, ut cum illo rectè conveniamus; cum præsertim nos servare & custodire non possit, nisi nos illum sic observemus ut ejus ductum sequamur. Quis tam hebes ut hoc non videat, quis tam patum cultus ut hoc nolit? Non est itaque fusior habendus sermo, ut hunc deferendum angelo cultum tam evidenter debitum urgeamus.

Sed quod mirum, & quod nunquam satis exagitatam est, ita tamen deficiamus in hoc reddendo debito, ut quibus locis & temporibus nosse hic præsertim Custos Angelus à nobis esset observandus, tunc illum minus, aut omnino non observemus. Nonne hoc expavendum, nonne arguendum, nonne corrigendum?

Sic itaque breviter & dilucidè declaratur: Tunc minus observamus nostrum Custodem Angelum cum cuius oblatæ tentationi succumbimus. Quid est enim observare aliquem nisi vel illum colere, vel sic illi attendere, ut ad ejus nutum te componas, vel illius denique ductum sequi? Quid verò est tentationi succumbere, nisi aliter prorsus & opposito modo se gerere circa tuum illum Custodem Angelum? Nam si vel illum tantisper coleres, auderesne in ejus conspectu fœdam illam, exempli gr. cogitationem vel actionem suscipere, de qua erat in mente tua, contentio seu tentatio? Si tuo illi castissimo Comiti attendisses, si consilium, si ductum ejus esses secutus, eone te flagitii miserè projecisses? eone te ille impellebat, an potius nonne hinc te rotum avertebat? Audes illo præsentem, illo contuente, illo avertente id facere quod me præsentem non auderes, ait S. Bernardus; Et dices te illum observare! Ne dixeris, ne fortè addas contemptum contemptui. Nam sic turpiter labi contra retrahentem Angelum, nihil aliud est quàm illum contemnere; Et simul

E ff 3

velle

Matt. 18.

Act. 12.

In Ps. Qui
habitat.

*Nom. 20.
in c. 25.
Num.*

velle profiteri te illum observare, hoc est contemptum addere, quasi nescires quid agas, quasi tuo facinori consentiret. O probrum! ò infamiam! Quàm præclare hic Origenes; Quod si Princeps meus, Angelum dico, qui est mihi consignatus, commonescit de bonis, & in corde meo, sed ego contemptus ejus monitus & spreto conscientia retinaculo, præceptis in peccatum corvui: duplicabitur mihi pœna, vel pro contemptu monitoris, vel pro facinore commisso.

II. PUNCTUM.

SED illo præsertim tempore quo te urgebat tentatio, tuus ille Angelus erat observandus.

Nam tum maxime præsens aderat, tum præcipue te monebat, tum præsertim te sibi volebat obsequentem, tum pro te contra hostem attentius decertabat, tum universa denique pietatis suæ conferebat officia, quæ si aliquando cultum merentur & observantiam, tum certe deferendum erat quod debebas, cum præsertim tua res ageretur vel maxima, cum ipsum Dei negotium esset quod ipseerat Angelo credendum, cum de summo bono vel malo disceptaretur.

Pf. 90.

Hoc nempe est quod mandavit Deus angelis suis ut custodiant te in omnibus viis tuis. Hoc est quod Sancti qui que agnoscebant, dum se aliquo peccandi periculo videbant erutos; *Vivit Dominus*, inquit illa Judith fortissima, quoniam custodivit me Angelus ejus, & hinc euntem, & ibi commorantem, & inde huc revertentem.

Judith 13.

Sic de tribus illis in fornacem coniectis viris dicitur: *Benedictus Deus eorum qui misit Angelum suum, & eruit servos qui crediderunt in eum.*

Dan. 3.

Pretiosum depositum nobis commiserat, inquit sanctus Bernardus, *fructum crucis suæ, pretium sanguinis sui. Non est contemptus custodia hæc tam parum tuta, tam parum utilis, tam fragili, tam insufficienti. Super muros tuos Jerusalem constitui custodes. Nempe etiam ipsi qui videntur muri, aut in muro ipso columen, his custodibus egent.*

Serm. 12.

in Pf.

Qui hab.

Adiunt igitur, & adsumt tibi non modo tecum, sed etiam pro te, adsumt ut prosequantur, adsumt ut proficiant. Nunc enim filii Dei sumus, etsi nondum appareat quid erimus, eo quod adhuc parvuli sub eorum oculis & actoribus sumus, tanquam nihil interrim differentes à servis. Caterum etsi tam parvuli sumus, & tam magna nobis & tam periculosa via visitat, quid tamen sub tantis custodibus tædicamus? Nec superari, nec seduci, minus autem seducere possunt qui custodiunt nos in omni-

bus viis nostris. Fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidamus? Tantum sequamur eos, adhaeremus eis, & in protectione Dei cæli commoremur. Vide enim quàm necessaria sit ista protectio, ista custodia in viis tuis. In manibus, inquit, portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Partem tibi videtur, quid non sit lapis offensionis in via? Considera quæ sequuntur: Super aspidem & basiliscum ambulabis, & concubabis leonem & draconem. Quàm necessarius pedagogus, imò etiam bajulus præsertim parvulo inter hæc gradienti? In manibus, inquit, portabunt te. In tuis quidem viis custodient te, & deducunt parvulum quæ potest parvulus ambulare. Caterum non te patientur tentari supra quàm sustinere potes, sed in manibus tollent, ut pertransires offendiculum.

Atque hæc, ex parte Angelis nunc ex nostra quid præstandum esset, sic paucis pergit sanctus Abbas. Quoties ergo gravissima cernitur urgere tentatio, & tribulatio vehemens imminere, invoca Custodem tuum, Doctorem tuum, Adjectorem tuum, in opportunitatibus, in tribulatione. Inclama eum & dic: *Dominus salva nos, perimus. Non dormit, neque dormitat, etsi ad tempus quandoque dormulet.*

Quibus ita, expositis, Potesne dubitare, quin eo tempore, quo tibi beneficentius ab angelo consultatur, quo tibi plura & majora confert obsequia, magis esset observandus? magis esset audiendus? magis esset sequendus?

III. PUNCTUM.

CUM verò tempus illud, tempus sit tentationis, cui dum succumbis, minus illum observas; Nonne patet evidenter quod habet Veritas, & quod ratio non potest non execrari, te nunquam minus quàm cum magis tam insignem deberes agnoscere & observare benefactorem? Quid porro est ingratitude nisi hoc sit, cum expressè dicatur gratitudinem eo vel maxime reddendam esse tempore quo benefactor velit? Quod certe verius est in nostris apud Angelos reddendis obsequiis & muneribus, quam apud homines: nam quocunque tandem tempore beneficias homini, beneficium illi semper & proprium potest esse munus: Sed Angelis quid nostra profunt munera? Pleni sunt & nostris prorsus non egent. Hoc unum potius spectant in suis beneficiis ut nobis proficiat, hoc unum sibi à nobis reddi vellent, ut acceptis rectè

2. 2. 94.
107. 4. 1.

ateremur donis; Hoc si unum reddas, quidquid aliud negaveris, abundè sibi à te satisfactum profitebuntur. Hoc si unum neges, quidquid aliud effusè dederis, nihil sibi à te redditum conquirentur.

Gen. 19. *Salva animam tuam*, quidquid sit de cunctis aliis, salva animam tuam, hoc unum à te quod à Lotho petebant angeli, *festina & salva*, de manifesto scilicet in quo versaris peccandi periculo. Quid dixisses de Tobia si post tam multa quæ à suo Comite Raphael Archangelo beneficia receperat, ingratus extitisset? Certè S. scribit Ambrosius idcirco divinitus factum esse, ut domesticus canis illum toto comitaretur itinere, ut ab illo animali quod gratitudinis exhibendæ signum refert & symbolum, Tobias disceret non ingratus esse. Didicit profecto, didicit sive à cane sive à seipso, sive à Deo potius, tantamque suo Comiti refundere voluit gratiam, quanta patet in eo factò qui Tobia liber dicitur.

Sed quid tandem ab illo recepit Angelus? Unum hoc quod volebat, ut se sineret duci & dirigi. N. Ipropterea aliud ex omnibus sibi oblatis ac ne quidem ex verbis & productis effusè affectibus. Unde tu cum hoc præsertim neges, quid nisi merè ingratus audias? Sed si mera solum esset ingratitude, vitium quidem esset, at vitium quoquo modo ferendum: sed vide rursus, qualis ingratitude, quam invisâ sancto Angelo qui sic te contemnitur, ut magis dæmonem quam ipsum audias & observes, quam tibi perniciofa cui nihil propterea prosit Angelus, cum sine te nihil possit, & tu sine illo nihil nisi percas!

O quam divinum erât illud monitum de observando Angelo. *Nec contempnendum putet!* Noverat enim divina Sapiens, noverat quid esset non observare Angelum! Noverat quam parvi duceremus non illum observare, quem nollemus tamen contemnere! Quamobrem dum nos monet illum observandum, monet simul non contempnendum, ut quantum nollemus illum contemnere, tantum velimus illum observare. Nam qui non illum observat, contemnit: & qui nolit illum contemnere, præsertim observet necesse est.

Egria est Tobia praxis cum à ipse teneretur: tuam enim statim ad Angelum, *Domine invadit me*, sic agitur quocunque vitio; clama, ne cesses, donec ipsa cesset vel agitatio, vel ne potius inde vitium comitetur.

Et verò non esset leviter prætereunda verba illa quæ præcedunt in eadem Dei sententia, *Eccc ego mitto Angelum meum qui præcedat te, & custodiat in via, & introducat in locum quem paravi*; Sed vel conjunctim cum præcedenti Veritate, vel separatim urgenda sunt in hunc semper finem & scopum ut inde magis observetur angelus & auscultetur.

Si separatim tractentur, formari possent veritatis Veritates, quales sunt istæ;

Frustra præcedit angelus nisi sequaris.

RATIO est aperta, nam frustra præcedit, nisi te adjuvet & ab inimicis liberet, cum sit propterea tibi datus. Sed nisi sequaris, non te adjuvat, aut frustra te adjuvat, quia de tuo conferre debes ad illos hostes tuos debellandos. *Nunquid ambulabunt duo pariter nisi convenerit eis?*

Amos 3.

Sicut est certus locus in quem te introducat angelus, ita & via per quam introducat.

Nisi viam cum illo tenueris, nec te custodiet in via; nec in locum paratum te introducet.

RATIO postremæ partis quæ priorem comprehendit hæc est, quod sicut certus tibi locus paratus est ex ordinatione divina, sic & certa via seu certa quædam media quibus ad locum illum introducearis.

Sed nisi teneas media quæ sunt à Deo præstituta, & ordinata ad finem aliquem, non pervenies ad illum finem. Ergo & certa Veritas; ad cuius primam propositionem, distinctè declarandum est, quomodo sit unicuique suus præscriptus ordo, suus certus gloriæ gradus & gratiæ per quam eò perveniat. Sic enim de unoquoque Sanctorum dicitur, *Non est inventus similis illi. VNUS QUISQUE proprium donum habet ex Deo, alius quidem sic, alius vero sic. Vnusquisque in suo ordine. Alia claritas Solis, alia claritas Lune, & alia claritas stellarum. Stella enim differt à stella in claritate. sic & resurrectio mortuorum. Certorum autem finium certa sunt & propria sua media, sicut videmus certa dari gratias ad certos fines: & certa etiam Sacramenta ad illas certas gratias. Non enim omnia omnibus expediunt.*

Eccl. 44.
I. Cor. 7.
Ibid. 15.

Eccl. 37.

Hinc autem secunda etiam propositio facilè demonstratur, quandoquidem tanta est

solli-